LC Hebr. Ms 20 (Micro Orien. Hebr. 880/83)
288 ff. Paper. 21.5 x 14 cm. Salonica. Ca. 1604-1615. Oriental semi-cursive scripts.

[שאלות ותשובות מאת אברהם בן יוסף לבית הלוי] Responsa by Abraham b. Joseph ha-Levi (le-Bet ha-Levi) of Salonica, some dated from 1604-1615. Many of the responsa are autographs in the author's hand. Includes concurrences by other contemporary rabbinical authorities, often with their autograph signatures, among them Abraham Ḥazzan (ff. 13-16, 85v-87v, 111v-114r and 191r-194r), Joseph b. Moses di Trani (ff. 25-29), the author's father Joseph ha-Levi (f. 111r), Aaron Confino (ff. 147-152), Shem Tov Saloris שאלוריש (ff. 167r-168r), Ḥayyim Shabbetai (ff. 213r-217v), Isaac b. Solomon le-Bet ha-Levi (ff. 236r-248r) and Moses Beneveniste (ff. 271r-275r). On f. 24 a document from the rabbinical court in Constantinople dated 1612 signed by the members of the court (not autographs).

The leaves of the manuscript have been rebound and refoliated, though the former chaotic foliations were not erased and are clearly visible.
This volume was one of the two manuscript sources used by David Pipano in his publication of the author's responsa titled עין משפט (Salonica 1897).
Formerly LC Hebr. Ms 18. Accession Mark 266992/20.

Micro Orien. Hebr. 880/83

MS 20
[שו"ת מאת אברהם בן יוסף לבית הלוי]
Responsa by Abraham b. Joseph ha-Levi

שאלות ותשובות

להרב כמוהר"ר אברהם בכמוהר"ר
יוסף נבית הלוי זלה"ה
בן דורן של הרב מוהר"ר הלוי זלה"ה
בעל התשובות

THE LIBRARY OF CONGRESS
PHOTODUPLICATION SERVICE
WASHINGTON, D. C. 20540

266992
20

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

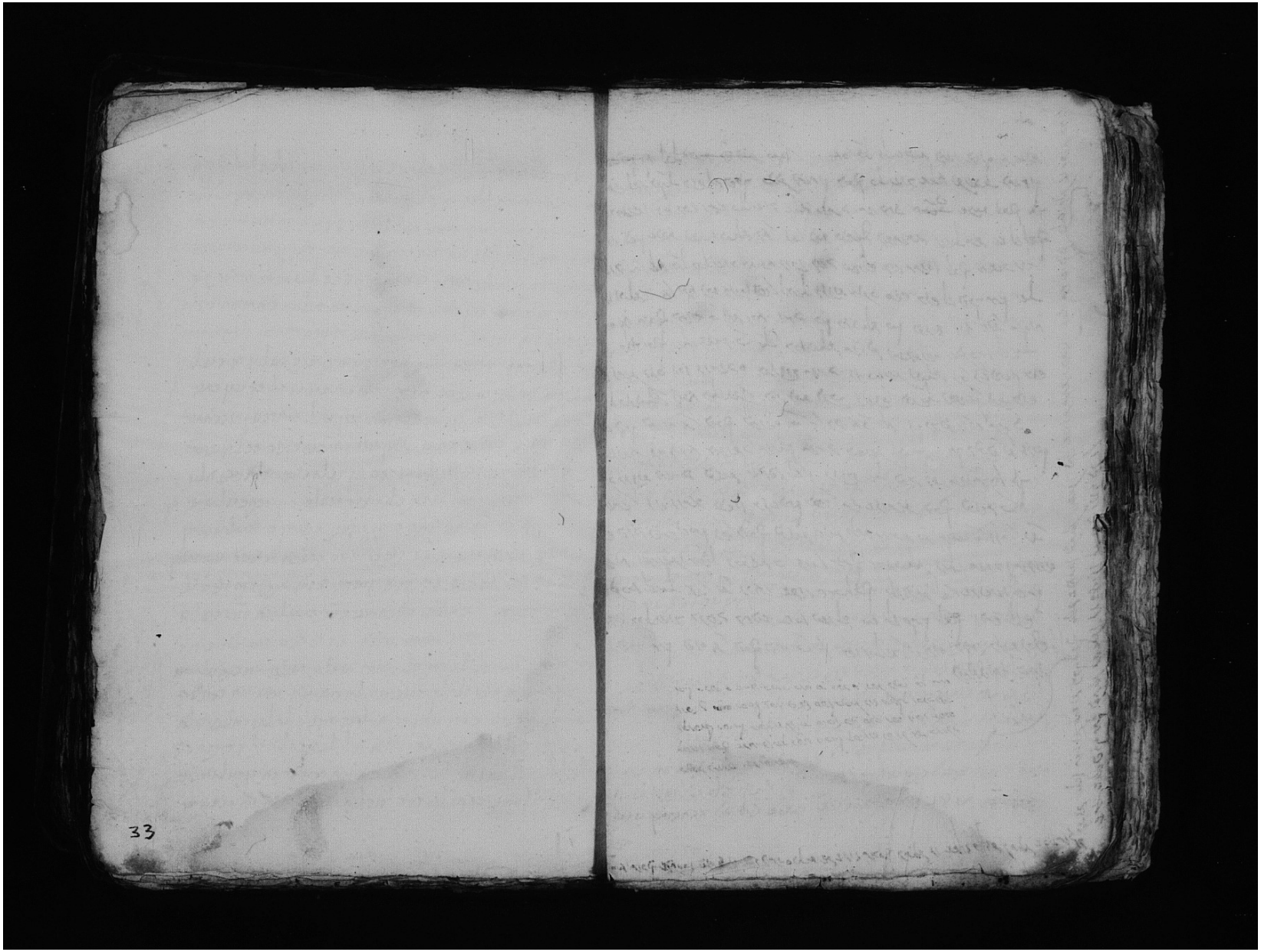

[illegible]

[illegible]

סי' טוב נלוא ושכ"ט

יור

שאלה ראובן נפטר לטרם עולמו ותיי לרבנן ולכל ישראל שבק והניח
שרה אלמנות ושרה יתומות קטנות ואחר מהן ואחד מות ראובן
נכנסה האלמנה העקרה עם קרובותיה להוצאת ראובן בעלה הנא' ובתחה
ושללה ולקחה מנכסיו ועד קמה עד אשר לא השאירה ואלמנה ובית כנו מנו
שם אפוטפוסים על שרה יתומות קטנות של ראובן הנא' ונמצא כרוב כפנקסו
של ראובן הנא' ובכסם האלה אין אין מי פוקד כלה יתומה בת שמעון מך
מעות לוש קואלש אין שמעון אין אישיר אין אין שמעון עב' ואחר שנכנסה
האלמנה הנא' בהוצאת של ראובן הנא' ולקחה כל מה שמצאה מסבה
המפתחות של הוצאת בית האפוטפוסים הנא' ופתחו ההוצאת ולא מצאו
מכל הנכסים של יתומה שמעון הנא' שנמצאו כרוב כפנקס ראובן שהיו
באישיר ובשטרות כי אם שטר אחד של חי' אלפים לבנים מתשבון יתומה
שמעון הנא' ועתה באו מוקשים מבת יתומה שמעון ותבעו לכן לשני אפוטפוסים
של יתומה קטנות מראובן הנא' שיפקדו להם מעשרון ראובן הסך של מעות
שנמצא כרוב כפנקס ראובן שהיו בידו כרוב אפוטפוסות כנגל והאפוטפוסים
מועטים ומהפכים כזכות השרה יתומות של ראובן הנא' ואומרים מעשה מעות
ראשונה שיתרגנו עד שרגבלו היתומות שאין בת בית האפוטפוסים לעמוד
לכן לחוב היתומות קטנות כמו שכרב הטור בתחה סימן רמ' ולא היה לאכם
תקנה אצל היתומים אין לאפוטפוסים לעשון בשבילם לכן ועמו שאם יתמיד
לכן עב' שטרי שאף אם עמדו האפוטפוסים לכן ונתחיבו היתומות אין
מסכים כין כמו שנראה מכבס הטור שנרבתי ונם הכל המעיב כרב ונם הטאו
מהלך בתחה סימן רמ' ולא ובוראי כין שאין כשאים האפוטפוסים לכן אם
שבת ולכנו ונתחיבו לא עשו כלום ונם הכל בעל התמות כרב ונם הטאו
מהלך בתחה סימן רמ' ולא אבל שיכן עם אכם השיף עליהם אינם כשאים
ואם כבו אין כיסהם כין עב' שנראה לבעת הטור והתמכם והכאבב ושיעשם
והכל המעיב ובעל התמות שאין יבולים האפוטפוסים לעמוד כבין ואם
כבו לא עשו כלום ואין נתקרים לנכסי יתומים קטנים ויתרגנו עד שרגבלו היתומות
ואם יעמדו לכן שעשיר מעמו שאף שיהיו היתומות נבולות אינם חייבות
לפקע על פי פנקס אבהן מעמה מעמים שכרבו הפוסקים כנולע ובפרט

45

[illegible]

[illegible]

שלא להשביע את עצמו ואפ' שהוא לבד שבתך ביחד אי' אמר לו לשאול בדבר אחר שלא
לבד יקחה מעות לא שיך לומר היכא הקדוש הוא מעכב שלא להשביע לבד שלא
לומר שבחה הבטר יש חלק לא' אם עשו שלא להשבע אך להרוב בהקדם אם אחוב שלא
הוא הקדוש והמעות שובר שלו החוב כלל כי היה לא עכיר אם כדה שלא להשבע ואעפ'
שהוא לבד שבתך ביחד ואין רואהו אפשר ליכל להוציא בהקדם שלא הפעם ואמר
ויראה אם שחוב כ' הוא סלע ויהיה סלע הלוה לשעון הלו. כלומר להיה לבד
לבדה ביקר עליו ולא הוחזק חוב זה של אביהן הה בב' אביהן היה יכול לטעון
אי' אם שעמד בדר בקדם ולסתר מה שבדבר שהוא היה נאמן כאינו אי' כשו מלא
מחיר לה אפ' עשיתם לרמיני בה' כל מעי' לעלה אביהון עשיר לטעון הקדוש
אי כה הכא שלא לטעון אביהון הם היה אפ' הוחזק בדבר יל בכדי
תהוורת לכול לטעון בעלמו ובכ' הנעשה ופלא לכל בסולם פ' בא בטעון שבבר
בקבעת הטעה בהה בכל בעלמה בהה בטס ואפ' כיון לכול לטעון בעלמו
שטעמא כאיהו יכול לבכול מעון הוצאה ואפ' שיהון נכולה כל' מעון בקעמים
ואכמ' אמר הטעה ופלא סע' ואפ' אם נפרעים בדבר ידו בבר' לכל' [illegible]
ואיהו בוכה מהוצאה ומהלה וחוב אלא מעון אם הוא הלה שלא סלע
אחל אם הוא טעון סלעים נאמן ובשבע קיסם ובפשר אי' ובדבר הה מוחה
על כן אם היה לומר שאין כן בדבר יל כל מלה בטעה שבוכה מעון הוצאה
לא כולה עפ' שאיהו נוכה מעון הוצאה אלא אפ' חייב אולה אי שמעתא ואפ
בטעמא או שהיה בדבר הקדוש אי' ובן בדבר הטעה כפ' הנ' לקמן ואעל עי שהוא
בדבר יכול הלוה על יולדין מעמ' שמעולם שהוא בדבר יל אפ' כם אבו עוטנין להם
שבקרע הוא ובדבר בעל בקעמים ובשבעון קיסם שלא אמר להם אביהם שהוא חייב
חוב זה ואם הוא הקדוש בקעמים או שהוה חייב ובוה כתולין שהוא חייב סם ו
בבהכנסת ידו או שבדוהו ומבר בבדנין אחל הולל ומולם שהוא בדבר יל אפ' כם
או שהיה בדבר ידו יוכל מעמים אחר או שיעלם שהוא בדבר ידו ואם אין בדבר

ידו ונם אין עליהם שיריי מעמו אעפ' שהוא בדבר הקדוש או שאינו אי' מעלו הב' בהם אין נולן
[illegible] לשבעה מעוילים הוא אי' [illegible] וקולולי [illegible] אמר לו [illegible] שהיה בה כ' אל
[illegible] מה שהבה בטעה מעוילים [illegible] שאם בבדר ידו יוכל מעמים אחר בנו בן
[illegible] כל' אחר בהם ובשה לכיון שהוה היחיד או שבדוהו כה שיבן ומבר בבדוין ולא
[illegible] מה לנו אם לא ומבר בדר ידו הא אפ' יהיה מעלה עפ' נבה מן הוצאה עפ' ב'
[illegible] בר' לבדר הטעה בדר ידו הוא שעמד בטעה הקדוש מעיה בין בעלמה
[illegible] בין בעלמה קטנים ובקטנים אפ' שהוא קדוש ואם שהוה בטעה מעיה או שבדוהו
[illegible] בטעמא אינו נוכה אם לא שבדבר הטעה בטעה אי' אם מעלה עדות
[illegible] בהם בטעה כיון ומה הוקלק שבדבר ידו ומה בבדר יד לא שיך מעות אם
[illegible] עליהם הה מעיי מה בטעה שלא בטעה כיון ובן אם בטעה בלבדו
[illegible] לאחון אולם בדבר לבכל בעדות שהוה בטעה מעמו או שבדוהו אי' אם הטעה
[illegible] עדות אי' כיון שטיבר מעה ידוע שהוה הוא לא כיון שבדבר ידו
[illegible] מה שבדבר לבכל בעדות אינו לא מעלה מטעה בהה לכל כי אמי מעלה
[illegible] בטעמא כיון שטיבר בטעה הוא מהוה אך אם טיבר בטעה לא היה מהוה בטעה
[illegible] יכולים לבכל בבדר ידו אם לא בטעה יכולים לבכל בעדות שטעה
[illegible] אי שבדוהו אי' מעלה בטעה שבמקום עדות שלא בטעה כיון לבה בטעה
[illegible] ומה ואתי אין לבכל ואפ' מעלה בה בעל בטעה לאחר שבדבר שיי
[illegible] בדבר ידו בטעה ולא מהוה בעלה בטעה שיעידו שהוא בדבר בטעה אי שבדוהו אי
[illegible] ב' שהוא בטעה ובוה אם לכל' בטעה בדבר ידו בטעה מעיה בטעה
[illegible] ואפ' בטעה בא' אי' בכל בטעה בדבר ידו והוא שבדבר בעדות בחיי בהם בלבד
[illegible] אין מעלה עדות שלא בטעה בכל כיון לכל בטעה שעשה בבדוין
[illegible] אפ' אי' אין מעלה אחל בשבדבר בעדות בחיי בהם
[illegible] בטעה אלא בטעה שלא בטעה כיון שלא בטעה בעדות ומעמ
[illegible] מעלה בטעה מעמו שבדבר שבדבר ידו אי' שהוה לא בטעה בטעה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

שאלה

אנשים מעיר אחת שהיו מתעסקים בסחורה בעיר פ' זה ימים
ושנים וכל מחייתם היה בעסק זו ומהם נעשו קשרי העיר ההיא
בענין המסים והארגונות ועם בתיהם וכל אשר להם ועתה מחדש כא שמעון מעיר
אחרת בגבול אנשי העיר ההיא הוא לבדו להסתחר שמה ולירד לאומנותם ולא עוד
אלא שהוא מוכר הסחורות לגויים הבאים עם לקנות יותר בזול ממה שקונים שאר
בני העיר בראשונה מן הלקח הראשון בה למכור הם ולהרויח וממה שהוא דרך לימכר
יורכו מורכו אם יכולים בני העיר לעכב בידו אם מחמת שיורד לאומנותם ואם
מחמת שמוכר הסחורות יותר בזול ממה שהוא דרך לימכר בנו' והשוכרו מהרה
יקבל ברצון דלית הן עתך בשם ושברו בטל מן השמים ..

תשובה

נרסינן כפ' לא יחטור דלי כא' אמר לה הונא בהה דר' יהושע פ'
פשיטא לי כר מתא אכר מתא אחהתי מני מעכב ואי שייך פ'
בברנא בהבא לא מני מעכב כר מבואה אמבואה דנפשיה לא מני מעכב לעי
רב הונא בהה דלה יהושע כר מבואה אכר מבואה אחהנא מאי תיקו. ופסקו
הפוסקים דאין יכולין לעכב משום דכל תיקו דמתונא קולא לנתבע וקראו נתבע
לכר מבואה אחהנא. ואיתא הו הרם הה עובה אחהנא בהנהו דקולא
דאייתו דקלא לכבל אתו בני מתא לעכב עליהו ודו עד והמ' ביומא דשוקא ודו
עד וביומא דשוקא נמי לא אמרן אלא לזבוני בשוקא אכל לאהדוה לא. ותו
איתא הרם בהנהו עמרא. דאייתו עמרא אתו בני מתא לעכב אתו לקמיה דלה
בהנא אמר הנא הוא דמעכבי עליהו עד' ופסקו כל הפוסקים כן דכר מתא אכר
מתא אחהתי מני לעכב היכא שבא להסתחר בארצם משום דקפסיק בחיותייהו
ואולם בדבה הרמבם ז"ל מצאתי חדוש בדבהו מה שלא מצאתי בדבה שאר
הפוסקים וז"ל כפו' מהש' ונר ממה נה אחרת שבא לעשות חנות בצד
חנותו של זה או מרחק של זה יש להם למוגעו ואם היה נותן עמהם מנת המלך

ראובן ניתחייב בשטר לשמעון ולחודש שיעשן מלך מעשיו ראובן

[illegible]

פסח

הלכתא לא כמשאי פטוראי וכו' עד ולא [illegible]
וכו' עד חכיה נשאי דכרכי הכי משכן לו תלוני אותנא
לתלוני נהכר חכיה מי ניה אימר קניא דמקניה ניה לוקח
והאי [illegible] דקא כרכי הכי וקניא ושהיא וכו' עד ולא
מלגא היא וכו' וכרכ השי' אל דכיר קצוצה היא זו. וכרכ ה'
הלשכא אל וכרכ [illegible] הכיאו הכי ע' אל דעשאה
אל השי' אל הוא משום דכיון דתוחלם הכעלים ו חוכהם
ממנו אינלאי מילגא דמעיקרא אלעגא דהכי שכק וכאילו
הוי משום הלואה והוי דכיר קצוצה וכו' דאמר הוא שלדעת
הלמכם לאו דכיר קצוצה היא אלא העלמה דכיר אכל
לדעת כע' איסורא איכא כדכר ואפי' שיא נביה כמה
שנים אסור לחכיה אחב לבעל השדה. משום דאפי' לו
הכי מחזי כדכיר כשי' הכא כדכר דלא יצא משלם מרחק
יד המוכר ושוד מפט הרגאי שהרגן המוכר עם הלוקח
דלכסות הגי שנים שיחזיר לו משרגן שיחזיר לו
הקקע איכא לבעל מכיה זו משום דכל זה מוכח דלא
מכיה מותלטר ולהיות שכיה איכא כמה [illegible]
חילוקים כענין זה הרגאי דיש חילוק היכא דהרגה המוכר
או הלוקח זה הרגאי אואם הוא כרחלר המקח אולאחר
נמר המקח לא אחוש להא דכל כלל כזה. זולת כה
אומר [illegible] דה והורה כעשנים שכרכנו לבעל מכיה
זו ומה גם כיון דעמנהג הוא דהלוקח עשה משלו הוצאה
הרוגר ושכיהר. המילקי ושאר חוכהם והכא עשאם
המוכר דר' פפי' דלאו מכיה מותלטר הוא י' זולת

[כ' מה עשה זה ולא כמה
לעניל מ' ו]

משכנתא

משכנתא ואין לתקפק על זה כלל. ולענין מעור השכיה
שנתקאלו והוי דכיון דהדרא אתנא הדה פיה כיון שהמקח הוא
כעל מעיקה. ובמו שכרכ הלמכם אל כהיא דמצא ה'
השער כעל דתחזור השדה עם כל פיקריה וכדאי' ברם
כפי' איזבו כשך השרא דאמר כמן דאסמכתא לא קניא
הדרא אתנא והדה פיה יי ואכ כדר מה שנתן
ראוכן לשמעון יעלה אלו לתשכון מעור
המכר שנתקאלו [illegible] ויאלים השאר על זה עד
השמונה עשר אלפים לבנים ויפטר ותחזור הקרקעאלו
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

84

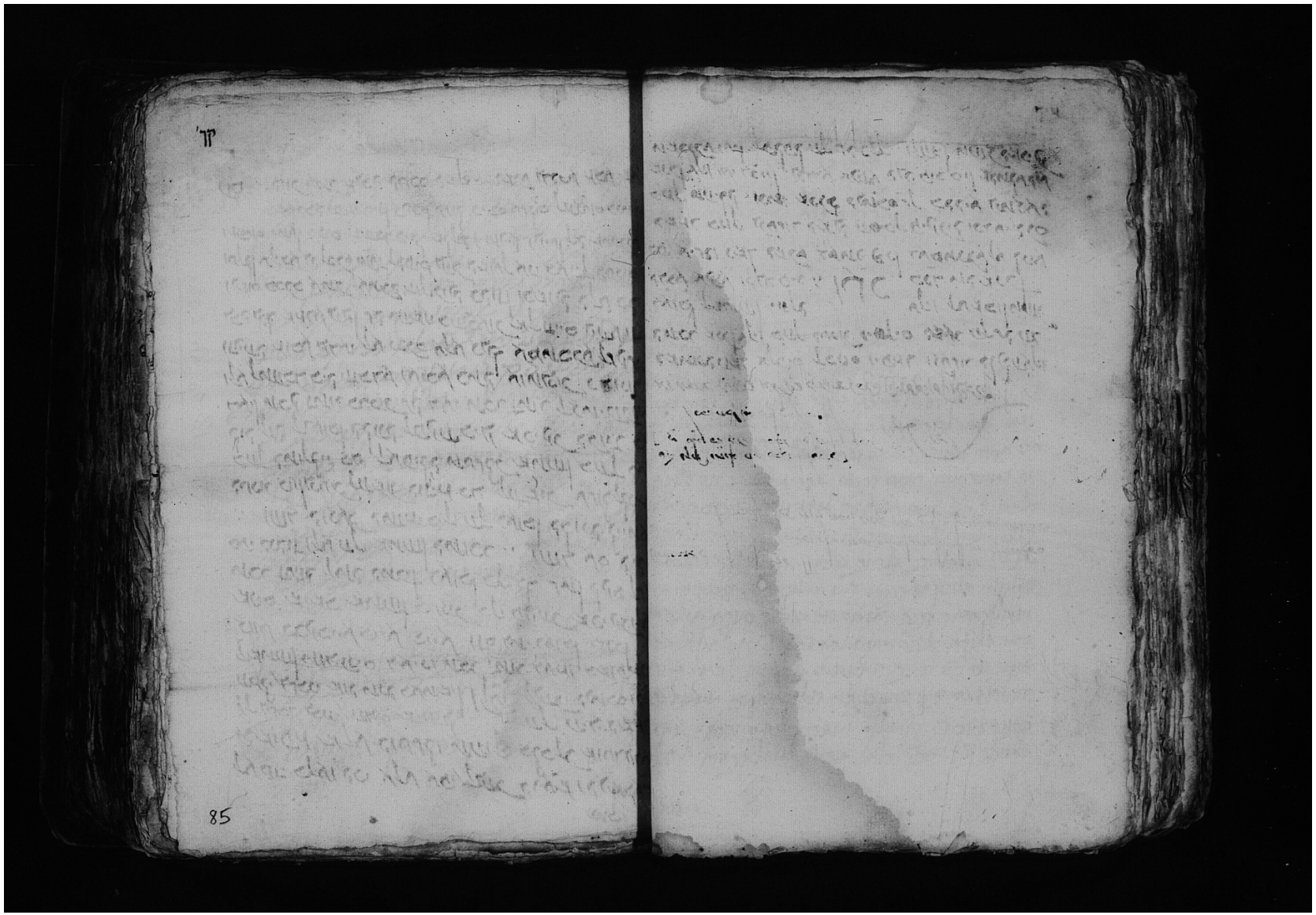

[illegible]

עם - היות אמת שלדה החכם השלם נבחשתם ההכמה עבדא [illegible]
שאהבה נפשי אינו צהבין תחוק כי הם תחקים לעצמם כמו [illegible]
ועומים ואמן חכם למעבד כי הך שקלא ו ואהיה ולהיתן ליה שמעתי [illegible]
ומלכן אליבא דה לבתא מנו לקמיה דעת השואל אני כאן על החכו [illegible]
והשום כבתב אמת לאמרה שלהיה כהון וכשוה הלא כ [illegible]
דבה הך שעורא לנהן זה העשני בעבאות שלעיים העא [illegible]
ובהעה עובא הדאי לא נבתב אלא כהך אסמבתא לאקי [illegible]
ולא למעבד כיה עבדא ואיבא כמה אומהות [illegible]
דאין מבק נמור כחבור זה דאי מבר נמור לאמרי [illegible]
הוה ליה לראובן הקונה למקנה כיה שכי קנה הרוב [illegible]
כעל המולבי כה לאמרה מחזקה שמעון כעל [illegible]
החבור כון הכחיר לעשור הוכיע כה לעשור תחוק [illegible]
.. ועוד הוצאת המעני כיל על ראובן הקונה [illegible]
כמי הנהוג אלא על שמעון המוכר .. ועוד אם [illegible]
מבר נמור למה המרע ראובן כל כך זמן קקב [illegible]
שנים שישב שמעון כחבור כלי מהעת שכי קנה [illegible]
צוות כבקבייא כייא כייא ונם דמי ראובן שנבן [illegible]
לשמעון מוהעים דאינו מבר נמור דאנו כשומ [illegible]
עמקי דקבי שוה מנה כחמשין ולהו לבעה המוכר [illegible]
גל דחבה לבעי עדה שיעיק על עיה [illegible]
והשומע אלא הוחזקו מעולם בקבלת שוחד [illegible]
לאמני כלאו הכי אלא אמי לבעה הראש וה [illegible]

[illegible]

אמנה היינו היכא דלא אל בעד נמוזה אנו כותן וכן כתיבא ואם אמ
לא בעד נמוזה אני כותן אין לחזור בו עד וכבר מה לנו ולנו עד
נמור שהוציא המתנה מיד ושלחה למקום המקבל עצמו וכתב ל
שיתנה לו וכן עשה השליח דאב ודאי דלא הוה מהדר ביה דאי
משום מחוסה אמנה ולא מחזיקין לא כשי להוו קנבה אי מוחזי
ואב כיון דלא הוה מהדר ביה כבר זכה המקבל וכיון דהשליח גם
לעדו בכך ~~[illegible]~~ לזכות לו ולכתוב שוב אינו יכול לחזור בו וזכה
למפקע המקבל כיון דלא חזר בו הכותן הא ובמש לעיל והה כתב
הטור באותו סי עצמו וזל והה כמי אם הנביה מעצמו לצורך חבלה נעשה
שלוחו וזכה בשבילו ואינו יכול לחזור בו והכא נמי כיון שנלה דעדו
שלצורך חבלה קבלה ~~והכותן~~ וזכות שוב לא חזר בו אב כבר זכה בה ואינו
יכול לחזור בו אחר השליח ולומר אני חוזר בי ותופס בשבילו
חובי כיון שלמפקע כתנלה דעדו שלעדו הכותן שלעדו לזכות את המקבל לנמור
ותיה גם עוד הכא כבר שהרמיל השליח לתת למקבל קצת
מהמתנה דודאי להנעל לך דמי ושוב לא מצי מהדר
ביה כאופן דכיון דזכה שמעון במתנתו שוב אין השליח יכול לגבות
חובו ממקבל המתנה להלבה הוחת דמלוה עד אינה נוכה לא
מלקוחות ולא ממקבל מתנה ובמש הטור בסי קיא ונלה
מזו כתב הכאש זל בתשובה הביאה הטור בסי צט שנהנו
כאלן ההיא ובשאר מקומות משום תקנת השוק שאין בה נוכה מעלמא
~~[illegible]~~ שמכר לוה אושנתן אעפי ששיעבד לו מעלמא אנ
מקוקעי גם בסי קיג כתב כן ... הא קמן דאפי מלוה בשטר אינה
נוכה מחוסלמא שמכר אונתן וכן פסק הלב מוהלאל זל בחא

מלוה

מלוה עד כי הך דכי ... ומה גם חוב זה כי אינו מבוזר כב שלא ידענו אם
מה שקבע הוא אמת אולא ~~[illegible]~~ להה אפי מיוחשים נדולים אין נפקעים מהם
אם לא בתלתא אפי דהיינו שחייבי מוזה אומת בנו זמניה אומר
בשמתיה ואב אם חוב אין כאן ~~[illegible]~~
השלח להשלם אלו מתנתו בשלמות ... **איברא** דאיבא מקום
עיון דהא דבר מעה שמצאתי בתלבי כפי מי שמת דם
רמ עד בשובה א' לדמי וזל דבר פשוט שהאשה נוכה כתובתה מא
מאותם מעות שהשליח נאמן ביד שמעון ואל הנם לבני בבשואין
ובהא היה באובן באותה שעה ושוב מת בכו קודם כישואין הה לא
זכה הכן מעולם באותם לעשות לא יצאו מהשות באובן דקיל אם
אמר הכולו לאלתר הוא מצי למיהדר ביה כל כמה דלא אתי לה בן
דתן לאו כתבי דמי במתנה אלא דוקא בחוב כמו שהוכיח רמ' ספר
לעיון כש' כבר עד ואם תקנינו אומר דאפי אם לא מת הכן ובשאר
אשה אלמנה נוכה כתובתה מאותם מעות כיון דלא זיכה אותם באובן
בחיין אלא לבשיעת אשה ובההיא שעתא כבר מת באובן אא לו
לכן לזכות במעות אלא מכח מלוה וכל מתנה שאלם זוכה
מכח מלוה ... עד אשה נוכה פוחת מהם ואב היה כב' מכאן
דמן דאכתי לא בא המתנה ליד המקבל קודם שמת הכותן זכה
בשלח מיד מחמת חובו באותה המתנה ... **אלא** שעם מעי יתורן
דאחני הכא כבר להבעת עצמו הוא השליח עצמו של המתנה
ובתבצה באותה המתנה ונלה דעדו שהיה חפץ כך ובמש ואב
שוב לא מצי מיהדר ביה ומה גם לאחר שמת הכותן שזכה מיד
מכח מלוה דכל הלכבים המפקעים בענין מלוה איתנהו ו

תשובה

לדה שת הדרת יקת השוא יוא אחוה לעתי החלשה וקלשה
ואשיב מפני הכבוד. ואומר כי בענין שמיטת כספים
אי נוהגת בזמן הזה כיון שאין לן יובל נוהג רבו הפוסקים קמאי וכתרוא לכל השמיטת
כספים נוהגת בזמן הזה מלבד ואפי' בשטר שיש בו אחרות נכסים אעפ' שאין יובל
נוהגת וכמש' הטכם זל בפט' מה' שמיטה והעו' כסי' סי' ולא [illegible] עוד שאי שיש
שמוכר שאפי' סיים שדה לה' לאחרו אפה' מעשה והרוצה לעמוד על בורין של לכתם.
אלו יעיין שם בפ' השולח בעש' הדן שם והמלכה ובחדושי הרשבא וכפ' בעל התקמות
שעד מה' ואעפי' שיש ענדולי הפוסקים לכל לא נהוג הוכרנא שמיטת כספים
וזכורני ~~[illegible]~~ שראיתי בפ' הזה מהלשה
זל שכתב שראה לרבו הלב מוהלא שהיה שוקל תשובה א' מתקמות הלשן ה'
בתשובת הראש' א' והלא קחמן שכתב הלב בעל תה' כסי' שד' ראעב' לכתבו
כמה נאופם לשמיטת כספים נוהגת בזמן הזה לא חזינן לכן קשישי ברוקתנו
דהוו מוק' לנהוג עתה שמיטת כספים ואדלה שמעתי שהיה אחד מוען
שמיטת כספים לפטור מהלואה והיה נחשב כא' מן המתמיהין ומעד ונר' לעצא
קצת מעם ומכרח אמאי לא נהגינן תורת שמיטת כספים עתה בכוקתנו משום לקיל
כר' לשמיטת כספים בזמן הזה אינו אלא מדלכן זכר לשבישת אכל מכאוריתא
בזמן שאתה משמט קלקע אתה משמט כספים א' עד ואכ' נוכל לומר דלא תקינו
זכר לשבישת אלא בארדות שקקבים לא' כנין בכל ומעטים ובהג' תיקה למהאי
מעמא לא נהגינן תקמות ומעשקת באלדנו א' יעש' הא קמן בפ' שכתב שלא ראה
לכנין קשישי שבדורו לנהוג שמיטת כספים ואדלה תמהו על מי שהיה מוען כן.
[illegible] כל כמה נדול כח המוחזק ויכול לומר קים לי כקבא דלכוותא לכל שמיטת
כספים נוהגת בזמן הזה דהה אפי' במועט הפוסקים ואפי' כב' לבד נגד
כל שאר לכוותא יכול המוחזק לומר קים לי ומעש' מהלה קולן ומוהלה שלאדאין הולכן
שמעון אחר הקב כש' היכא דרבה לכוותא מסייעים למוחזק. א' וכן מצאתי בתשובת

[illegible]

ועוד [illegible]

[illegible]

[illegible]

שלא יהי לו אביו כלי שנאמר שהוצרך לכתוב פלוזבול קולם לכן ועוד דאם עשה
פלוזבול קולם לכן קלא הוה ליה כיון שבאותו המעשים עצמו לא נהיני למכתב
פלוזבול אם לא כעולם שבישית והוה ליה כתוב ההיא שכתב הלשבא בקשובה
הביאה הלם כ' ז"ל דהשתא שאין כוכבין פלוזבול אם עשה כן קולם היה יוצא.
ואב' כבר' נתי כיון דבאותו מעשים לא נהיני למכתב פלוזבול אלא עולם
שבישית אינו נאמן לומר שכתבו קולם לכן ותקלכן ודלשינן עד שיצא לאור
מעשה שמוטן שבר ובעת' הלשב' המעולם לא זכה אלא לכתבו מעשה ע"ל
פלוזבול. וכשב' למהמעשה עצמו אינו נאמן לומר נב' שכתבו עולם שבישית
כאתת המעומעם כתבי כל' מומחים כיון דלא נהיני כבר קלא הוה ליה ובעת'
הלשבא ז"ל. ואב' כיון דמעשה פלוזבול ליכא הכא מעשים שכתבו אינו
נאמן לומר נב' קנאי היה כינינו שלא לשמוע בשבישית שהלא אינו
לא נאמן לומר קנאי היה כינינו אלא כמינו ובעת' המוד כמ' קנאי וז"ל
וכן אם אומר המלוה קנאי היה כינינו שלא קשמוטם בשבישית נאמן כמינו
דאי כעי אומר פלוזבול היה לי מ' וכב' הלמבלם בפמ' מה' שמיטה יטש
נם הרי כתב כאן כן שם כפ' השולח כשם ולמבלם ז"ל. והמיה לא על הלשב'
איך קשמוטם לן עם דאם מעון המלוה קנאי מ' נם לכי' יהיה כתב לכיון
לליכא מעשה פלוזבול שוב אינו נאמן לומר שום מעשה אחרתי כלל ואב'
כבר' לליכא מינו דהה אינו נאמן למעון מעשה פלוזבול מעילא אלא מעשה
קנאי היה כינינו ובעת' דאי אויהו לא מעון לא מעשים לא מ' ואתרוב
שכתוב בחדושי הלשבא ז"ל כשם הלמבלם דאם כשבשמעה לומר אין כוכבין
פלוזבול כשמעול נאמן לומר עמ' שלא קשמוטם שבישית קלוכי שהמעשה
עצמה כדאי להאמינה לכיון דאיכא הקנקא לא שבך איקרא ואפיל מ'
השתא בפלוזבול דאיכא למשתא דלא אחלקיקו ליה נאמן כדך מעשה לא מעיר
מ' וכתב שם הלשבא שנראין לכתב לו נכב' כתשובה המיוחסות להלמבלם
מ' ולו' ועוד הוסיף הכם לומר ראעפ' דלא קשמוטם מעשים ליה לילמא קנאי היה
כינינו.

ואיהו שקשה
כינינו והקשמוטם על הכן איך הכיא קחלת לשנים על הלמבלם שרי' מעינו לדוקא
כמעשה מינו הוא דנאמן ולא הכיא שאר לשנים נמו שקובא כחלשי הלשבא
דאפ' לליכא מינו דנאמן ואולי ז"ל לכיון דדעתו של הכן הוא כן שאינו
נאמן אלא מעשה מינו לפיכך לא הכיא שאי. דאי כתב לה. [illegible]
מעשה לבשבע והלשבא דכל דנאמן המעשה בנאי. ואעפ' לליכא מינו.
[illegible] הכול המוחזק לומר קים לא כאותם לכוותא לכל דדוקא
היכא דאיכא מינו הוא דנאמן שכן נר' שהוא לעם לכב הפוסקים. [illegible]
[illegible] הלם [illegible] שכב המלוה כמעשה זו לקנאי היה כינינו שלא
ישמעם מ' ואל שם כחא מי' מה' ואפ' אכל שלא פשט המעשה בשלוטה ואלא
לקשמוטם מעשה אחרתי אין כלכלו מעשה שהם מעון שקנאי היה כינינו
[illegible] כמעשה שעשה שמר בשדוכין שלא ישמעם שבישית ואפ' לעד אין כוכבין
פלוזבול כאמין בעם דמו היא מכלם בלמבלם ז"ל שאלהכין חשובים ומומחים כנון
כ' אמני ור' אסי ולמבלם אינו נאמן לומר פלוזבול היה לי מ' אבל אלא נאמן
לומר קנאי היה לכלהם שלא ישמעם ואחיל כבר מעמה דנאמן משום דלא
שכך היקרא ואכל אי מורה וכל זה הוא מבואר כלב המוסקים ובקשובות
[illegible] ולכלוה נר' לכר קיתא דאיך נחר אומר להפקיע [illegible]
[illegible] [illegible] מעשה זו לקנאי היה כינינו מ' כיון דהלה מן
המוסקים כל דאינו נאמן כמעשה זו אלא בדאיכא שם מינו לפלוזבול היה לי מ'
הא לא הלא אינו נאמן נם מש' שהוא מבואר כלב המוסקים בהוכיחים ובכן לא
מצאתי כן כלב המוסקים מוקף להלמבלם והלשבא ז"ל ואכלבא קמור והכמש ובכן
דאינן כבר פסקו דהוא נאמן מעשה מינו נם מש' דהוא מבואר בקשובה
הרא אלא בקשיר חפשתי ולא מצאתי שלכר על עכן עם ואדרבא כיון להמור הוא
מסכרא ואם דאינו נאמן אלא בדאיכא שם מינו ודאי להמור כרי כלכה הרא אבו
מפי מנן ולא היה עלו לחלוק אם אינה לסכלם אבו הוא כן להאמין ואולם כעיך
[illegible] אשיב ואומר דאפ' שלחוש לכך מכלם דהלמבלם והלשבא להאמינו בקנאי היה כינינו
מ' אפ' בלליכא מינו הכא כבר יורו כעי מבתא [illegible] והוא דדוקא כמקום לא נהיני

[illegible]

[illegible]

4 [illegible]

[illegible]

[illegible]

120 (the question is on leaf 277)

125

135

החכם הפוסק נה' לכרב אבל הכיס' שאם מיחו הגשור ביום וזה שלא
כשיטת הגשבא ... וכודאי לכפי זה קשה הגשבא מהדה לדיהה כ
מש הה כשמו ... ואולי כאמר עוד לתקן זה והוא התילוק עצמו
שכתב הגם' כבק על ההיא דאתין שתלקן שמין מה שעליהם ופעמים
שאפי' מה שעליהם אין שמין וכבן כגדל אחי ... ואל אמר המחבר כל
דהא לכתבו הגם' כל שמיחו בתלה כשעה תלבינו ומיכפי דאז מנלן
לעבריהו דלא ניחא להו ואיפשר דנגע משאר אחי לכאבדו אוכ
מכבין לו אבל אם לא מיחו מתחילה כלל מחלי ומכאן ואילך
אפי' מה שעליהם אין שמין ומעעמא דאמהם דמעתמא ניחא לה
דאילו כל זמן דיכלו למחות עד שבלו מאי איכא בין גדל אחי
לשאר אחי ... ע"כ ואב כפי זה נוכל לומר דמש הה כשם הגשבא
הייכו כמיחו מיד . ומש הקן והגשבא כשמו שם כבב הייכו
כשמיחו אחר שלבש מתחלה ואנפי שהגשבא הביא ...
הגם' וכתב נזה שלא כשיטת הגשבא איפשר ...
מל לה הגשבא לתלוק מילוק זה כדבה הגם' אלא דמל לבל ...
מייה בין כמיחו כשעה א' בין כמיחו אחר כל עוד שהמלכ
רייתים . אבל הגשבא מתלק בהכי אך אמנם מה שנר' יותר
הוא מה שהיקן החכם הפוסק נה' והוא דהיא דהבא דפ' ישנותלין
מייה כשעה התלוקה אלא בעודם כשוכפור ואב אנפי דמותין
הקענים יכול ללבוש ולכסות משום שהקענים אינם יודעים מאי
להם אבל ההיא דהב פפא דפ' כבן מייה כשעה התלוקה כבא
לשום המלבושים ואז ודאי אם מיחו לשעבר הגשבא ...
מה שעליו מהקענים שכתב הדב מוהרקא כעור חמוס' ...
תלא קתזינן נגדלה מזו להגשבא ההיא דהבא דפ' יש כותלי

הכ'אן

הכאו שם כפט' וההיא דהב פפא דקאמ' לפעמים דאין שמין מה שעליו
כבן כגדל אחי וכו' השמיטו וכבר נתן עוד לזה הדב מוהרקא ...
... כפי' אמנם הגשבא מכתב כעין ומל דהקא כשמיחו שמין מה
שעליו והגשבא וכו' לכתבו לדעת הגם' הוא רלא כדעת הגשבא
... אמנם דאלי הגם' פי' ההוא פיהשא דהקא כלא מיחו וכו' נבי ההיא
... דהבא דפ' ישנותלין דמייה אפי' שלא כשעה התלוקה ואז
... תלוק הגשבא על זה והכתבא ... ואולם דקשה לי שהגשבא
... איך הביא הה' כ' זו והגשבא שכת' ... והקא כשלא
... וכו' נבי ההוא דיכא דגדל אחי שכתב הגשבא שם כפט' וכו'
... דאותו הדן שכתב הגשבא הה' ... דהבא דפ' יש כותלין
... אמנם כן הכי וכן הכי ... יותר וכו' ונחזור
... ונאמר דאב כגדל אחי הוא ודאי דמה
... יותר כפלנסתו דמאי דעבד עבד ואפי' שהיה קטן שמעון
... היה ביה למחות לכי קפליג הר' ישעיה ומל דלא כהגשבא .
... לעבד ולתבוע מלקם הקטנ' מן הגדלי' וכמו שכת' הטור כשמו
... הייכו כסתם אחים אבל כגדל אחי שהוא עוסק בכבסי
... ונתן כהם ודאי דיכול ללבוש יותר וכמש שם הטור עצמו
... כשאין הנעלה לקטנים אבל גדל אחי יכול ללבוש וכו' .
... דמסתפקא לי כגדל אחי אי יכול להוציא יותר כמזונו
כגון שהוא מעופל כאשה וכבני' וצריך יותר להוציא
... משאר האחי' והטעם הוא דאולי לא נאמר אלא ללבוש
... והייכו מושו' דלשתמעון מילה וזה לא שייך אלא כעין
... וכסות שהוא דבר הכר' לחוץ ואיכא הנעלה לקטני' וכדאמה
... פחות ממאכלך והוסף על כסותך ... אבל כעין המזונו

138

145

[illegible]

תשובה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

וכך [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

167 continues from l. 144b

הקמעים

[illegible] ישראל האמונים על תולע התולה והתשורה יושבי על כסא
[illegible] אשר קהל עדת בני ישראל עליהם יסמוכו בכל המשפטי
[illegible] לעניהם להוגה להם הדף ילכו בה ואת המעשה אשר
[illegible] הה החכמים השלמים והכנים מלכיצי תולה בקק אשר
[illegible] שר ואם בישראל יין השומר אמת ישמלם אנסו..
[illegible] אנחנו תושבי קק ג"אן הסכמנו הסכמה לתקון
[illegible] הת כמנהג כל הקק אשר בכל גלילות ישראל
[illegible] ישן וכישן ראה ראינו אנחנו עשה הצאן צאן קדשים אשר בקק
[illegible] יין שהתינוקות שהשולם מתקיים בהבל פיהם להיותם
[illegible] מסודרים היו הולכים כצאן אשר אין להם הועה וכמעט
[illegible] מעשה מלאכת ה' רמיה תו עד שהעיר את עתנו ואמרו
[illegible] לעשות לה' לכן קמנו ונתשוך וסלכו התלמידים יין מדרגות
[illegible] מדרגות באופן שיעלו ממדרגה למדרגה ויגדל תולה ויאדר וכה
[illegible] לחזיק כיה המלמדים יצו להוגה להם לחם חוקם כה שיתעסקו
[illegible] מלאכתם מלאכת שמים באמונה התכלכנו אנחנו הבאים על
[illegible] החתום לקיום המצוה הזאת כיכה היא לתת תמיד וכל שתה נפל
[illegible] הפלש ביניכו במשמש לשון ההסכמה כמש עד שיעלו ממדרגה
[illegible] למדרגה ויגדל תולה ויאדר יא שהכונה לומר שישימו להם
[illegible] מלמד ללמוד תלמידים אשר הם במדרגה העיון וללכת עמהם
[illegible] בבקר בבקר לקבוע תלמוד בישיבה ולתת ולשאת בדברהלכה
[illegible] יחד עם חבה הישיבה יין והתלמידים יהיו מגדים מהשהם לומד
[illegible] כמדרשם ובזה יתחלד שכלם ללמוד דרכי העיון והפלפול
[illegible] ומלחמתה של תולה וקנאת סופרים תלכה חכמה וכמש רז"ל
[illegible] מלכה ישיבה מלכה חכמה וכמנהג כל גלילות ישראל יין

184

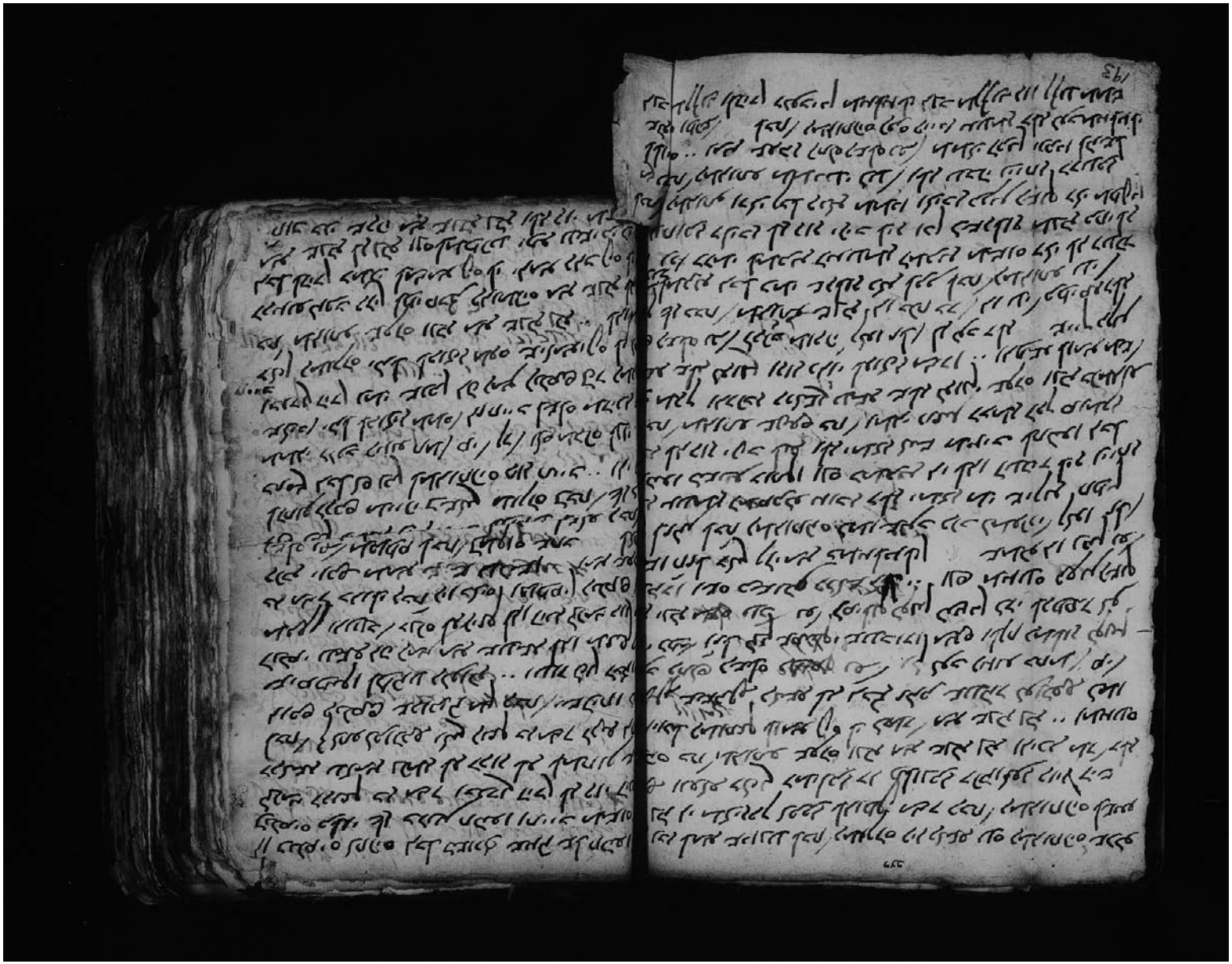

ושעבוד על קרקע זו יבא ויעשר לא בעלי זכיותיו לא שלא בא בשבל
השתקה שאין מחילה ושמא לא היה כל לו שיש לו מקום ואין באותה
שעה ... הא קמן פי' דאעפי' שבכהנו כל מי שיש זכות על קרקע זו יבא
ויטול אעפי' ששמע זה הכתב ושתק לאומה' אי בד זכיותיו ... וכן פסק
הלב מוהר' אלגזי ן' חיים זל' סי' נד' והביא כאיה מתשובה זו של הראש ...
... ואין צוק להביא כאיה לזה כי הם דבה מוכר וכבר היינו יכולים
להביא כאיה לזה מהבה שבדא דחה' מהבה דכתב עצה ללוקח
לקח השדה מפי' ואחר' מעשר עליו ומהבה תשובה דהראש' כלל ...
סי' ב' ומתקומות אחרים לא שאין צוק ועוד דכל הני מילתי היינו
בח' לגבי לקח ומוטב להביא מבח' מאוחר לגבי בח' מוקדם וכה הוא
תשובה דהראש' שבתבנן ... באופן דלא שום פסידא מפני השתקה
ששתקה בשה שראה בח' המאוחרים נוכים ... ורא' יש מקום לומר
שהפסידה הוא משום דאשקרא פיהבא דהא דבר זה דבח'
מאוחר אי מה שנבה נבה אולא לא נפקא מידי פלוגתא דרבוותא
מיהא וכמש' הל' כפ' ד' מה' מלוה ... דמחלוקת ישנה היאזו בין ה'
הנאונים אי בח' מאוחר שקדם ונבה אי מה שנבה נבה אולא שם
בחת ולכ' נתשון וקצת ראשונים פסקו מה שנבה נבה ... ואכ' יכולי'
לומר המאוחרים שבפסוק כמו' דבח' מאוחר שקדם ונבה מה שנבה
נבה ... והוא אל ואתא לידן אמיכא שנסתפק לי אי אמהכן בעל חוב
מאוחר שנבה מה שנבה אפי' למאן דס"ל הכי אפי' היכא שלא הגיע
זמן פלוגתא עדין ואפי' הגיע זמן פלוגתא הא' ... ואותר דמצאתי
להלשבא שבתב בתשובה סי' אלפ וקיא על מה ששאלו
מאמו על כ' בח' שיצאו על אדם' והא' מהם מוקדם והגיע זמנו

בח' השני ואין נכסים ללוה שיפסיקו אלא לבח' השני מהו שיגבה חוכו מנכסי
הלוה והשיב ודאי דהדן עם הבח' השני והעשיר לפי שהבח' מוקדם אין לו
כלום בנכסי הלוה עד דמגיע זמן גבייתא דיליה ... ושם האחר ... עד וזה
הדן פשוט בקרקע אך יש מקום ספק במטלטלי דהיכא שאם המאוחר אינו
בעיר דאופשר דבכהנ' המוקדם מעכב שאם יגבה המטלטלין ויליכם עתו
ומצא זה המוקדם מעכב ולבסוף ההשובה כתב לפסק דיכא שאין כ"ד
מגבין לזה המאוחר ומפסידין למוקדם ונ' יעש' למדכן מתשובה ב' הנין
חדא' דכל עוד דלא מטא זמן הפלוגתא אין לבח' כלום בנכסי הלוה כלל
... ב' כמה נובהה כתב המוקדם דאפי' הגיע זמן הב' ראשונה אין לגבות אלו
מטלטלים ולהפסיד למוקדם ביהים ואפי' שלא הגיע זמנו ... ואעפי' דכתב
הטור בסי' עד דאם המלוה יבא שמא יפחדו [illegible] מעפי' שלא הגיע
זמנו מעכבין בד ... והכא מני אם ומדין זה מלגבות ונבה המוקדם
ויפסיד חוכו אלא אינו מן הראוי שיגבה הב' דלא מטא זמניה עדין והוא
מאוחר ויפסיד הא' דהקא לגבי לוה הוא מן הדין הכי לעכב המוקדם
ואעפי' דלא מטא זמניה אבל להפסיד לאחרים שראוי להם לגבות לא
... ועוד דכל אפשי במחלוקת לא מפשינן והכו דלא לוסיף דכי איפלינו
דבוותא אי בח' מאוחר שקדם ונבה אי מה שנבה נבה אולא היינו בלמטא
זמניה דאפי' דלא מטא זמניה של המוקדם שאמר דמה שנבה הב' ואעפי'
שהגיע זמן פלוגתא לא נבה ... אבל בלא מטא זמניה ודאי דלכ' מה
שנבה לא נבה ואפי' לא הגיע זמן המוקדם נב' כ' שהגיע ... ונמצור
לנד' ונאמר דבנד' אי הגיע זמן פלוגתא כבר מה שנבה נבה ...
ואעוג' דאיכא מאן דס"ל דצריך שיהיה הגביה בפני בד' שהגבוהו
בד' קודם שיהיו שיש שם בח' מוקדמים מאמו אבל אי נבה

203

[illegible]

[illegible]

205

206

213

[illegible] לאשר שלוה על ראובן ושמעון שהיה הפלשהיניהם
על דבר שראובן היה בתרח תלונות בעליהו נגד
[illegible] שמעון ושמעון היה מעלער על התלונות שהיה מחיקו בהיו קרמה
[illegible] שנתפשל ובתחיב ראובן לבעמיד מסך מכהל מנסהם קבועים כפם
[illegible] ראובן אלא חיה לשמעון ונס ובתחיב שכבל עת ואמן שקלקל
[illegible] המשך מכהל שיחויב להחזיל הרך ח׳ ימים לקלקולו או מתילבו
[illegible] בשא במסך מכהל ובהמשך הזמן נתקלקל ונפלו ועבר זמן
[illegible] ועתה בבעורל שמעון או יולשין שיחזיר המסך מכהל ובאוב
[illegible] שכיון שעבר זמן אחר שנתקלקל ושתקו שמחלו לו זהו בולה
[illegible] והנה שאני עלה מכתה פנים לבית שרלשו מאתו נבולים
[illegible] כיה להשיב פניהם ליכם הוי קרקי לשלום ולהשיב בקוצר
[illegible] כפי מה שאוכל [illegible] אחר כיבתלה
[illegible] היה כל בפשיעות שהרון עם ראובן
[illegible] התלונות שכיון שנתקלקל המסך מכהל ועבר זמן כיון שילעו
[illegible] ושתקו מחלו לו כעין מש׳ הלמכם פה׳ משפטים ואל הה שפתח
[illegible] מצר חביל ומחל לו כעל החצר או שנלה דעתו שהניחו כנון
[illegible] ומיינעמו או שירע הנזק ולא עלער הלי זה החזיק בחלון וכו׳
[illegible] אחס׳ נתי שבתי ולריתי שיש לחבות לשמעון המעלער
ולא מיבעיא לדבר הלי מוקלך אלהב׳ כחב׳ מיון
[illegible] שיראה המעין בפשיעות שחבה [illegible] לסבלת הלב וכתו שיבא
[illegible] אמנם כר מהקיל אומר דבינותי בשאר התנאים שבינים
[illegible] שם שלהיות שעלער פ׳ על פתיחת התלונות בתחיב הלפ׳

תרת חיים לאהרח״ש ח״א ס׳ ב׳

[illegible]

ה קטנים

שיקלה שזלק פ' צרור לוס אולא זלק כל אלו הן שבועה ב' יעני ואם שקר שבועה
וא' יעש משום הלבה כלה דאמר חייב בכמו' . ואעג' בשאני שבועה מנידוי דשבועה
אמר חפצא עליו אבל הנידוי הוא מקבל עליו חומלה אותו העונש עכז' כיון שהי
פלא עצמו שאינו מקבל עליו שום דבר אלא אם היה כך אבל אם לא היה כך אינו
עליו ולא דאם היה כדבר שלא חל הנידוי ואם לא היה כדבר חל עליו הנידוי אין
ראיה מההיא דהוה כמו שכתב החפ' השלם בטוסק נ' משום דהתם הנדוי הוא
וכיון דהנידוי כמו' הקום' כפ' אלו הן הלוקין חל מעיקר משעה שהוצאו מפיו עדי
הנדוי וכשיקיים הנדוי מסתלק לבך צרך הקלה היכא דמסתלק אם יקיים אי
לרק' משום דבבר חל עליו הנידוי מאותה שעה עד עכשיו דאם נאמר דהנידוי
היה חל עליו פ' אם בשעה שלא קיים הנדוי אב' חפי' באותה שעה לא יחול דעל
הלוי ועומד הנידוי עד עכשיו כד שבבלי אמרה כלל יחול עכשיו כשלא קיים
צרך שמאז ועד עתה יחול עליו ועכשיו עם קיום הנדוי ימתלק ולהם אעפי
צרך הקלה אבל הך נידוי בקנאי דלשעבר ליכא למימר הכי דשעה שמוצא
מפיו אם האמת כדבר הכפ' לאחל כלל ואם שקר ענה ודאי חל ולפי הנדוי
אם להלוקה ומאוד אם לא מל כלל' אלא דלהדהו כיון דמסתלק ליה בשעה הנדוי
אם יוכל לקיימו כיון דבר ליה שיוכל לקיימו מיקרי נידוי על הנדוי דצרך הפלה
אינו דומה לנדוי דשעבר דאעג' דאיהו קיים ליה שיוכל לקיימו עכז' קיי דאיפשר
ואולי אם יאלע איזה אופן או דבר שלא יוכל לקיים להם חל עליו הנידוי משעה
שהוצאו מפיו הנדוי עדיעה בוא זמן הנדוי ואז צרך הפלה אבל הך דלשעבר
לא הם כדאמרן .. [illegible] קשה עלי דבנמ' קא פסיק ותני נידוי על הנדוי צרך
הפלה ולא קא פליג לומר דאיר בקנאי דלהבא ולא בקנאי דלשעבר ואין
לומר דכיון דמייתי ראיה מיהודה ויהודה בקנאי דלהבא אייר לא צרך ה

לפלשה

[illegible] לפלשי מלתיה הא לאו מילתיה דמשום דמעשה שהיה כך היה שהתנה
להבא לבך אייתי ראיה מהתם אבל אהנ' דהנם שוה מלא פלש ויש כדמות
ראיה מההיא דלמיון פלה אלומנלתין רב אקלע לההוא מתא שמע קל שפורא
דשבבא חזא להנהו מעשי דעבד עובדתא אמר ליהוון הנהו אינשי בשמתא לאו ו
שפבא איכא בשמתא אמר לו איכא חבלתא אמר להו אי הכי שר להו משמע
דאעג' דאותו הנידוי היה בעשה דכיון דאיכא חבלתא שר ולא עוד אלא דאלבא
הוא עשה שלא כהונן שהיה לו לשאול תחלה קודם שיכרה אלא דאיכא למימר דעד
ה' המנונא דהוה ליה כאלו נדה אם לא יהיה חבלתא ואם יהיה חבלתא ודאי חל
נדה דלא היה לו לעשות כעד הדן והוה ליה כנידוי על הנדוי דלשעבר ועכז'
הוצרך להתילם הוא עצמו גם זה נר' מאותה דשובה של מהלם הכיאה מוחלק
ז' כשלש קמ' ואעפי' שלא הביא דבריה בשלמות אלא מעט מתער ואותם הדבר
הכיאם פסקי פסקי וז' ומיהו אחר שנידה על הנדוי אין לומר אדלבא שאם
כדבריך שקדמך הצופי נדוייך נדוי בדעבד אחר שאתה לבו נהי דלבתחלה
הייתי מייעצך לנדותו כדפלשה מ' כדעבד נדוייך נידוי אם כדבריך ואם
לא הפך כדבריך אז אינו נידוי ואב' איך יאמר אדלבא ואעג' דאמרינן בפלה אלו
הן הנולין דאפי' נידוי על הנדוי נו' עד ואב' נמוא דשלוכת לומר אדלבא זה אינו
חדא דהלמיד לבל לא יהכן לומר אדלבא כמו בן שראה אבי עשה על דבר
הלה עב' ואפ' פ' החפ' השלם הטוסק נ' דתה ראיה זו דאולי מהלם דהיה אותה
ראיה ואמר חדא נו' משמע דאיתי ליה דתיה אחרתי ואולי היא זאת דשאני
ההיא דהוה דהוי הנדוי דלהבא ואותו כדון דמהלם היינו דלשעבר וכדאמרן
אבל עכז' לעד אין לומר בן משום דמהלם לא אייתי ראיה מיהודה פ' אם
מדבר הנמרא דנידוי על הנדוי צרך הפלה וכנמרא לא מיפלשא מילתא דאייתי
בקנאי דלהבא ולא דלשעבר דבתמא קאמר ואעג' דהראיה דמייתי היינו
בלהבא אינו כאיה דמל לנמרא דשקולים כדאמרינן ואין לומר ז' ל' למדרי

[illegible]

[illegible]

ומ"ש ואהבת כרעך כמוך הואיל לכתוב בתורת ג' לכתוב בתורת ג'
שלא שאמרו כתוב אחד שלא היה בדעתו של אדם שיאמר
ראובן לשמעון בן מנה מכם עלי ולא אתבע מנה לך שבוק
ושמעון לראובן אף אני לא אתבע לך שבוק אלא אמר
לו הבה לנו לשלם

הבולע הנזון שמעיים לניקצץ ופוגעים ופל משמש
ג' לניק כבכף. ומי יתאון דבר קטן שיהא משמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף
ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף ומשמש זה כבכף

הזורק מה נשתנו לתכי דכה פי חכם חן וכבוד יה ונפשי
זוכר בענין יפה מה כתוב החכם חובוק ותשוב בלבו וקונעב

ליקט
להמלך כפי כשהיה רבן שם שמאל הוא כשעמדו כפי ואפי׳ היעוצה הוא
בעיניהם לך אצל סלטן ליקבל תורה ואני סעיר ואתה זה שכתוב אין לו
תיכבל ואומ׳ כשהיה אומר אולי הוא לו שאמרו שאתי אומר לו
כלום ולא תמר שמואל כל עוד כשהיא שלך כפי קונה סאולין
ולבן כבשי הוא וכיוצא ערך ״ בזכות שמואל. ובכה כיוצא עזה קלבה
שלא ולהיו בקשתיך הוא עלמנו כשלעצם הוא כבקשות שמפקיר היעוצה
בקשתך ובה׳ שמואל ב׳ עלמנו שלא יהיו לו כשמואל שבקשתך נבי׳ שמואל
הלהי לא סאר שאל היעוצה ולעבד שלא יהיו לו כשמואל שבקשתך כלום שם
לשמואל. עלמנו בקל להיה שנאמרו הוא יהיו כיכה לין שמואל ב׳
אם אין שמואל שבקשתך ובן שמקבל כלום לכוזר לחזור על
שמואל בשלמים שלא כשבי׳ ואתי שבקשתך בשמואל ואתם הלהי
לא הלא שעשה שלא שבי׳ אמרו שבקשתך לשמואל לשהיו
שעשה שהוקה אין לשפטיהו שלא שבי׳ שלא לא שמואל כשלמים
עלמנו אך אומרו להה שכ׳ הוא שמואל כשבקשתך שם לא שמואל כשלמים
לשמואל שבקשתך הוכתך שכי׳ שלא כשבי׳ שלא שבקשתך שבי׳ לשבקל שהו
עפ׳ וכו׳ כשלך שבי׳ שלא והוא שאכי׳ שבקשתך שבי׳ כשהיו הלו לא שמואל
שלא כשבי׳ שלא שבקשתך שבי׳ שלא כשבי׳ שלא שבקשתך שבי׳ לשבקל שהו
כלום ולא תמר שמואל כל עוד כשהיא שלך כפי קונה כשלך ולבן כשהיו
ומכל כשבי׳ שלא שבקשתך שבי׳ שלא כשבי׳ שלא שבקשתך שבי׳ לשבקל שהו
כלום ולא תמר שמואל כל עוד כשהיא שלך כפי קונה כשלך ולבן כשהיו
ומכל כשבי׳ שלא שבקשתך שבי׳ שלא כשבי׳ שלא שבקשתך שבי׳ לשבקל שהו

[illegible] לחשלים בכמו מה כה לקיים שבועתו חייב
לחשלים ובר כופין אותו לחשלים יש כי האדך והביא תשובה
להראש אל שכתב בתשובה כמו שהבנה לתת לחביל מחצית
מה שיוחיל דאעג דאין אדם מקנה דבר שלבל אם נשבע להשלים
חייב וחביל קנה יש ונל דמש בשם הראש אל הושבא וכן כתב
עא ובמי שמוד כתב כן ועוד הרבש גם כמו עא בענין זה כפי גם
מו שהבנה עם חביל שכל מה שיוחיל עם חבול במלאכת הלא
יהיה לאחצע ונשבע על זה והשיב כי אם לא היו הבנאים
בשבועה לא היו הבנאים קיימים לדעת הרמבם דכתב דאי
השיבוף נגמר בקנין ויו אמנם בנדן זה שיש בו שבועה
אין ספק שחייב להשלים ובר כופין אותו וחייב להשלים והכי
תשובת הושבא יש והיא בתשובה שהביא בשם הראש
שלא יעשור כפל כאי מב המקומות כי לנחיצת המובול
יסולבי לבקש אם היא תשובת הושבא או הראש הן אמת
כי בכלל חמי יו כתב כיוצא בזה הראש אבאנה לקמן
אך לענין הנא לא כפקא לן מיה ולב [illegible] בכר דאי
שבועה ודאי דחייבים כל א ואי [illegible] לקיים
שבועתם ואם שמהן קנין לא היה שום חיוב וכן כתב הלב
מוהושדם אל כמי קנה מחמו שלו גם כמי [illegible] פסקם
נבי שוקפין שנשבעו לחלוק ההוח שביניהם ויו והאדך
שם וכתב אחר שהביא פלוגתא זו דהרמבם והראבד וכיון
שכן יכול המוחזק לומר קים לי ויו אל שבנד כלעד שאפ
לא היה שמעון מוחזק והיה צדך להוציא מראובן שהיו

ב ובקב עוד פסקים

פסקים שהדן עם שמעון מחמת השבועה והביא ראיה מתשובת
הרבש שכתבנו ויו עד ואעג ששמעתי שהיה מן שאומר שכיון שאין
הקנין מועיל השבועה גם אינה מועילה שהשבועה אינו אלא לחזק
הקנין וכיון שקנין [illegible] שבועה אין כאן ויו ותשובה זו תיובתא
ויו כש דבר אל כיון שלדעת לב הפסקים הקנין מועיל ואפי כלא
קנין נמצא דלא הוי דבר זה [illegible] מחמש שיוכל לומר קים לי שהה
לדעת לב הפסקים אילא מקיים הוי שבר יש [illegible]
דבהא דנר אעג דקנין לא היה כאן ואם שהיה
לא הוה מהני לדעת מרצב הוותא מה כיון שיש כאן שבועה
חייבים לקיים מכם שבועתם .. ואין לבקל מההיא דמו הרמב
שכתב בחא קנין אין כאן שבועה אין כאן ... נבי המתחייב
בדבר שאין לו קצבה יש והה כל הכי האחלנים אפלינעליה
ובמש הלב מוהושדם אל בתשובה הנמ ובכמה מקומות
אחהם גם מוהושדם אל ושאר הבנים אחהם .. [illegible]
בתקום שיש נדנוד אימור שבועה . ובכר
כתבתי על ההיא המוהושדם אל זהיתים ורצידי לתלן תשובת
הרבש כי היכי דלא תקשה ליה אך שלא להאדך לא ראיתי
לבקוב כאן עוד בדבר בזה [illegible] כה אומר דאעפי
דאין כאן קנין בכר זולת השבועה [illegible] מה מועיל
השבועה חייבים לקיים בנאם . וכן נראה מן המרדכי
מקצת שאר הוותא דבדבהם אלא אין צדך קנין מעשום
בהבא בנאה דמשתקפי אהדה נמה ומקנה ואפי כלא
קנין אלא [illegible] בעלמא ובמו שהביא כל הנך תשובות הלב

[illegible]

257

261 · Inserted at wrong edge

should precede l. 232

[illegible]

269 should follows 1. 62

[illegible]

277 (should precede l. 120)

שאלה ראובן נפטר לבע׳ וחיי לרבנן ולכל ישראל שכם והניח שתי אלמנות
ושתי יתומות קטנות מאחת מהן ואחה מות ראובן נכנסה האלמנה
השקדה עם קרובותיה להוצאות ראובן בעלה הנ׳ וכזזה ושללה ולקטה מעליש ועד.
קמה עד אשר לא השאירה שוללות וכל׳ מנו שני אפטרופוסים של שתי יתומות
קטנות של ראובן הנ׳ ומוצא כתוב בפנקסו של ראובן הנ׳ כדבהם האלה אי
אין מי פוחד ה׳ לה יתומה כת שמעון סך מעות לוש קואלש אשטאן אין אישיר
אי אין שטרות עם׳ ואחר שנכנסה האלמנה הנ׳ בהוצאות של ראובן הנ׳ ולקטה
כל מה שמצאה מסלה המפתחות של הוצאות כיר האפטרופוסים הנ׳ ופתחו הה׳
ההוצאות ולא מצאו מכל הנכסים של יתומת שמעון הנ׳ שנמצאו כתובים ס׳
בפנקס ראובן שהיו כאישיר ובשטרות כי אם שטר אחר של חי׳ אלפים לבנים
מחשבון יתומת שמעון הנ׳ ושתה כאו מורשים מכח יתומת שמעון

288 q. 1. 45